

Indikatorar ved dysleksi

Oppgåvesett 3 – 5

Navn:

Trinn:

Dato for testing:

Oppgåvesett 3–5

Primære indikatorar	Ja, persentil < 15	Moderate, persentil 15 30	Nei, persentil >30
1. Betydelege vanskar med deltest 15A Leseflyt ¹			
2. Betydelege vanskar med deltest 3 Ordlesing			
3. Betydelege vanskar med deltest 4 Fonologisk avkoding			
4. Betydelege vanskar med deltest 5 Ortografisk attkjenning			
5. Betydelege vanskar med deltest 6 Fonemisk medvit ²			
6. Betydelege vanskar med deltest 18 Diktat			
Sekundære indikatorar	Ja	Nei	
7. Liten effekt av tiltak (trinn 2 – 4) ³ Vedvarande lesevanskar (trinn 5) ⁴			
8. Lytteforståinga (deltest 16) er betre enn leseforståinga ⁵ (deltest 15B)			
Andre indikatorar	Ja, persentil < 15	Moderate, persentil 15 30	Nei, persentil >30
9. Vanskar med deltest 15B Leseforståing			
10. Vanskar med deltest 7 Grafem – fonem omkoding			
11. Vanskar med deltest 8 Fonemsyntese			
12. Vanskar med deltest 9 Fonemanalyse			
13. Vanskar med deltest 10 Fonologisk korttidsminne			
14. Vanskar med deltest 14 Hurtig namngiving av kjente objekt			

Ein må ta omsyn både til persentilen for korrekte svar, persentilen for tidsbruk og effektivitetspersentilen. Kryss av for «Ja» dersom ein av dei tre er under 15.

Andre indikatorar (blir ikkje testa i Logos)		Ja	Nei
Vanskar med å uttale kompliserte ord			
Forseinka språkutvikling			
Andre i familien har dysleksi			
Skriv inn talet på primære, sekundære og andre indikatorar			
Ved diagnostisering av dysleksi må eleven ha betydelege vanskar med minst tre av dei primæreindikatorane 1 – 6. Oftast kan ein òg svare ja på sekundær indikator 7 og 8.			
	Primære indikatorar		Sekundære indikatorar
			Andre indikatorar
Konklusjon		Ja	Nei
Skårer eleven innanfor kriteria for dysleksi			

Testleiar:

- Indikatoren blir skåra på bakgrunn av deltesten Leseflyt og leseforståing. Kun resultat som er knytte til leseflyten, skal vurderast her.
- Inngår berre i oppgåvesett 6 – vaksne.
- For elevar på trinn 2 – 4 må ein vurdere effekten av individuelt tilrettelagde tiltak før ein kan konkludere med dysleksi. Dette gjer ein for å eliminere andre årsaker til lesevanskane. Elevar med dysleksi har langt mindre effekt av den tilrettelagde opplæringa enn elevar med andre typar lesevanskar. Ein kan teste på ny etter 12 veker med tilrettelagd opplæring.
- For elevar på trinn 5 eller høgare må ein vurdere om lesevanskane er vedvarande. Vanskane er vedvarande når eleven har hatt vanskar med lesinga over fleire år, trass i tilpassa opplæring. Ein må kunne utelukke andre årsaker til forseinka leseutvikling (som for eksempel fleire skule- og/eller lærarbyte, høgt fråvær, traumatiske hendingar i heimen eller andre utfordringar/diagnosar). Om det er usikkert kva innverknaden frå slike forhold er, bør individuelt tilpassa tiltak gjennomførast før ein konkluderer. Det same gjeld for lese- og skrivevanskar som nyleg har oppstått.
- Elevar med dysleksi har ikkje vanskar med språkforståinga. Ein ventar derfor at elevar med dysleksi har betre lytteforståing enn leseforståing. Likevel er det unntak. Redusert lytteforståing kan nokre gonger vere resultat av redusert leseerfaring. Unge og vaksne med avkodingsvanskar les gjerne mindre, og dei les fortrinnsvis enklare tekster. Som følgje av det blir evna til å forstå mindre utfordra, noko som på sikt kan gi redusert lytteforståing. Svak lytteforståing kan òg skuldast språkvanskar, fleirspråkleg bakgrunn eller utfordringar med merksemd og konsentrasjon. Men det hender òg at ein elev skårar godt både på lese- og lytteforståing, trass i store avkodingsvanskar. Då har eleven oftast godt arbeidsminne, god generell språkforståing og rik erfaringsbakgrunn.